

[Inflammation och infektion i lungor och luftrör](#)

En infektion med RS-virus brukar börja som en vanlig förkylning. Nästan alla barn smittas av RS-virus under sina första två år. Oftast är sjukdomen lindrig, men en del barn kan bli allvarligt sjuka.

RS-virus är ett virus som orsakar infektioner i luftvägarna. Vuxna och äldre barn får oftast inga större besvär av sjukdomen.

RS-virus är en förkortning av respiratoriskt syncytial virus.

Den här texten finns också på [lätt svenska](#) samt [översatt till flera språk](#).

De flesta som smittas av RS-virus får en lindrig infektion. En del barn kan bli allvarligt sjuka och behöva få vård på sjukhus.

Risken att barnet blir allvarligt sjuk ökar om något av följande stämmer:

- Barnet är yngre än tre månader.
- Barnet är yngre än ett år och föddes mer än fem veckor för tidigt.
- Barnet är yngre än två år och har en kronisk lungsjukdom.
- Barnet är yngre än två år och har en hjärtsjukdom.
- Barnet är yngre än två år och har en neurologisk sjukdom.
- Barnet har en immunbristsjukdom.

Det är extra viktigt att skydda barn som riskerar att bli allvarligt sjuka.

En infektion med RS-virus ger oftast samma symtom som vid en vanlig [förkylning](#). Barn under sex månader brukar däremot få kraftigare symtom.

Oftast är barn som mest sjuka fyra till sex dagar efter de första symtomen. Det kan ta några veckor att bli helt frisk.

En RS-infektion brukar börja med följande besvär:

- Barnet är [snuvig och täppt i näsan](#), ofta med segt slem.
- Barnet har [feber](#).
- Barnet har svårt att amma, äta eller dricka. Det leder till att barnet blir trött.

Under de första dagarna kan en del barn bli mer sjuka. De kan då få svårt att andas. Problem med andningen är

vanligast bland barn under tre månader.

Att barnet har svårt att andas kan märkas på till exempel följande sätt:

- Barnet har ansträngd andning med ytliga och snabba andetag.
- Barnets mage rör sig ut och in när hen andas.
- Barnets andning låter pipande eller väsande.
- Barnet har så kallade indragningar, då huden dras inåt när barnet andas. På små barn syns det framför allt nedanför revbenen, precis ovanför magen. Det kan också synas mellan revbenen och vid halsgropen.

En infektion med RS-virus kan också orsaka uppehåll i andningen. Det gäller framför allt hos barn som är under två månader gamla eller som är för tidigt födda. Barnet slutar då att andas korta stunder.

Andningsuppehållen kommer oftast i början av infektionen och kan vara det första symtomet.

[Hostan](#) brukar komma efter några dagar. Den kan vara besvärlig och hålla i sig i flera veckor.

Kontakta genast en [vårdcentral](#) eller en [jouröppen mottagning](#) om du tror att ett barn har RS-virus och något av följande stämmer:

- Barnet är under 3 månader och har feber.
- Barnet har svårt att andas.
- Barnet har svårt att amma, dricka eller äta.

Om det inte går eller är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring genast 112 om barnet har andningsuppehåll.

Lättare besvär hos barnet kan du försöka lindra på samma sätt som vid en vanlig förkylning.

Näsdroppar med koksaltlösning kan hjälpa om barnet är täppt i näsan, framför allt när barnet ska äta eller sova. Barnet kan få dropparna flera gånger per dag, till exempel innan måltider. Det kan göra att slemmet löser upp sig.

Till barn över ett år kan du också använda receptfria avsvällande näsdroppar. De gör det lättare för barnet att andas genom näsan. Sådana droppar ska användas i högst tio dagar.

Du kan använda en nässug för att suga ut det sega slemmet ur barnets näsa. Nässugen kan du köpa på ett apotek. Ge gärna näsdroppar med koksaltlösning innan, eftersom det löser upp slemmet och gör det mindre segt.

Höj huvudändan på barnets säng genom att till exempel bädda med extra kuddar under madrassen. Då blir det ofta lättare för barnet att andas, eftersom svullnaden i näsans slemhinnor minskar om barnet har huvudet högt.

Barnet kan också sova i till exempel en bärsele, i knät eller i en babysitter.

Ge mat eller [amma](#) oftare än vanligt om barnet inte orkar äta så mycket varje gång.

Det är viktigt att barnet får i sig [tillräckligt med vätska](#). Ge därför barnet dricka ofta. Barn som ammas eller får mjölkersättning kan få det oftare än vanligt.

Barn som är mycket täppta i näsan kan ha svårt att amma. Då kan du prova att mata barnet med flaska. Du kan ge barnet urpumpad bröstmjolk eller [bröstmjölkersättning](#).

När barnet ammar mindre under några dagar minskar mjölkproduktionen, men den upphör inte helt. När barnet är piggare och orkar äta mer igen kommer mjölkproduktionen att öka. Det är bra att försöka [handmjölka eller pumpa ur bröstmjolk](#) under tiden.

Om ögonen är irriterade och kladdiga kan du tvätta dem med en bomullstuss med koksaltvatten eller ljummet vatten.

[Ge febernedsättande läkemedel](#) om barnet mår mycket dåligt av febern, till exempel om hen är trött och inte orkar äta eller dricka.

Ring 1177 eller din vårdcentral innan du ger något läkemedel till barn som är yngre än sex månader.

- [Att ge läkemedel till barn](#)

Undvik att röka nära barn eller i den miljö som barn vistas i. En rökig miljö ökar risken för att barnet ska få andningsbesvär i samband med förkylningar.

När du söker vård för ditt barn gör läkaren flera olika undersökningar. Till exempel undersöks barnets andning och hur hen mår i övrigt.

Ibland tas ett RS-prov. Det tas genom att en sjuksköterska suger lite slem från näsan med en tunn slang. Det går snabbt och gör inte ont. Provet skickas sedan för att analyseras och ofta kommer svaret samma dag.

Barn med vanliga förkylningssymtom behöver oftast ingen behandling. Sjukdomen går över av sig själv.

Barn som blir mycket sjuka kan behöva få vård på sjukhus. Behandlingen går ut på att lindra de besvär som infektionen ger.

På sjukhuset får barnet i första hand hjälp med att få i sig tillräckligt mycket vätska och näring. Barnet kan få näringen genom en plastslang som går till magsäcken via näsan eller munnen. Plastslangen kallas sond.

Barnet kan också få vätska och näring direkt i blodet via en tunn plastslang, så kallat dropp.

För att göra det lättare att andas kan barnet få näsdroppar och läkemedel som hen ska andas in. Det kallas inhalationsbehandlingar.

Barnet kan behöva få syrgas om hen har syrebrist i blodet.

Barn som är mycket svårt sjuka och har stora besvär med andningen kan behöva få intensivvård.

RS-viruset sprids till exempel när en person som är sjuk hostar, nyser eller andas ut. Då kan den som är nära bli smittad. Dropparna faller också ner på ytor eller föremål och därifrån kan viruset spridas vidare. RS-viruset kan överleva i flera timmar, särskilt på hårda ytor som till exempel leksaker och handtag.

RS-virus kan också spridas genom att du till exempel tar i hand med någon som är sjuk och som har viruset på sina händer. Sedan kan viruset komma in genom munnen eller näsan om du tar med händerna i ansiktet.

Det tar tre till fem dagar från det att barnet har smittats med RS-virus till att hen blir sjuk.

Nyfödda barn smittas oftast i hemmet, oftast av äldre syskon som går på förskola eller skola.

Ett barn som har blivit sjuk av RS-virus en gång är inte helt immun mot sjukdomen. Därför kan barnet bli sjukt igen, men oftast blir besvären lindrigare jämfört med första gången.

Varje år under vinterhalvåret ökar antalet barn som blir sjuka av RS-virus. När den perioden börjar och hur många som då blir sjuka varierar från år till år, och över landet.

Oftast börjar perioden tidigt under vintern. Flest personer blir sjuka i februari eller mars. Vartannat år brukar utbrottet bli kraftigare.

Hos [Folkhälsomyndigheten](#) kan du följa antalet inrapporterade fall av RS-virus.

Det är olika hur länge barn kan behöva vara hemma. Barn kan gå tillbaka till förskolan, skolan eller andra aktiviteter när de är tillräckligt pigga för att orka med vardagen som vanligt.

Det gäller även för barn som har kvar till exempel lite snuva eller lätt hosta. Barn som rör mycket på sig kan börja hosta mer utan att det betyder att de har blivit sjuka igen.

Barnet kan gå tillbaka om hen orkar vara i en barngrupp hela dagen och delta i de vanliga aktiviteterna. Hen ska också ha varit feberfri i ett dygn utan att ha tagit febernedsättande läkemedel. Det är för att se så att febern inte kommer tillbaka. Barnet kan vara pigg på morgonen, men orkar ändå inte med en hel dag i gruppverksamhet där tempot är ett annat.

Läs mer om [att vårda tillfälligt sjuka barn hemma](#)

Här kommer några råd om hur du kan minska risken för att ett barn blir smittat:

- Tvätta händerna innan du har kontakt med barnet. Använd handsprit om det inte finns tillgång till tvål och vatten.
- Undvik att träffa personer som är förkylda.
- Undvika miljöer inomhus där det samlas många människor.

- Välj aktiviteter där ni träffas utomhus.

Amma om du kan. Amning kan minska risken för luftvägsinfektioner. Läs mer om amning [här](#).

Om du eller barnet är sjuk gäller följande råd för att undvika att smittan sprids vidare:

- [Tvätta händerna](#) ofta.
- Hosta och nys i armvecket eller i en näsduk. Nys inte rakt ut i luften eller i handen.

Barn som har ökad risk att bli allvarligt sjuka kan behöva få förebyggande behandling. Då minskar risken att barnet blir allvarligt sjuk av RS-viruset.

Vid behandlingen får barnet en spruta med antikroppar mot RS-viruset. Sprutan ges en gång i månaden under den period på året då viruset är som mest aktivt. Behandlingen hjälper inte om barnet redan har en pågående infektion av RS-virus.

Du som är gravid kan vaccinera dig mot RS-virus mellan graviditetsvecka 24 och 36. Vaccinationen ger skydd för barnet tills hen blir sex månader.

Du behöver själv betala för vaccinationen. Fråga en barnmorska eller en vaccinationsmottagning för mer information.

Barn som är yngre än ett år och har haft en allvarlig RS-infektion har ökad risk för att få besvär med andningen som påminner om astma. Besvären kommer framför allt i samband med förkylningar.

RS-virus kan göra så att barn utvecklar [astma](#), om barnet har anlag för astma.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du [förstår informationen du får](#) av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling](#).

Även barn ska vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att [få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning](#).

Senast uppdaterad:

2024-07-31

Redaktör:

Rebecka Persson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Sahar Nejat , barnläkare och folkhälsovetare, Smittskydd Stockholm

Förkylning är en infektion i näsan, halsen eller svalget. Den orsakas nästan alltid av ett virus. Förkylning brukar gå över av sig själv, men det finns saker du kan göra för att lindra symtomen.

Vissa personer har en ökad risk att bli allvarligt sjuka av RS-virus. De rekommenderas vaccin.

Nästäppa och snuva är vanligt, särskilt i samband med en förkylning. Andra orsaker kan till exempel vara allergi, känsliga slemhinnor eller graviditet. Ofta går besvären över av sig själv, men ibland behövs behandling.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).